

Sygn. akt IV P 134/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 grudnia 2015r.

Sąd Rejonowy w Mikołowie IV Wydział Pracy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agata Witkowska

Protokolant: Patrycja Jagieła

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015r.

sprawy z powództwa P. W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K. Oddział KWK (...) w Ł.

o zadośćuczynienie

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 10 000 zł (dziesięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 25 marca 2014r. tytułem zadośćuczynienia;
2. w pozostałej części powództwo oddala;
3. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Mikołowie) kwotę 774,32 zł (siedemset siedemdziesiąt cztery złote trzydzieści dwa grosze) tytułem opłaty sądowej i części kosztów opinii;
4. znosi pomiędzy stronami koszty procesu.

Sygn. akt IV P 134/14

UZASADNIENIE

Powód P. W. w pozwie skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w K. Oddział Kopalnia (...) w Ł., wniósł o zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 20 000 zł. wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 marca 2014r. do dnia zapłaty, ustalenie, że pozwana ponosi wobec powoda odpowiedzialność na przyszłość za skutki wypadku jakiemu uległ powód w dniu 7 września 2011r. oraz zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że jest pracownikiem pozwanej, zatrudnionym w Oddziale KWK (...) w Ł.. W dniu 7 września 2011r. pracował na zmianie II rozpoczynającej się o godz. 12:30 w oddziale G-3 na stanowisku górnika. Na podziale pracy sztygar zmianowy wyznaczył go do pracy w ścianie 424. Jego zadaniem było czyszczenie ścieżki kombajnowej w rejonie sekcji 38-39. W czasie gdy czyścił ręcznie ścieżkę kombajnową w rejonie sekcji 328 nagle znad sekcji wypadły bryły łupku, które upadając uderzyły go w twarz i ramię. Wskazał, że na miejscu została mu udzielona pierwsza pomoc. Został przewieziony do Szpitala (...). J. w M., a następnie udał się do Wojewódzkiego Szpitala (...) w S., gdzie założono mu kilkadziesiąt szwów. Wskazał, że na zwolnieniu lekarskim był do października 2011r. W wyniku wypadku doznał obrażeń ciała w postaci ran szarpanych w okolicy brody, stłuczenia żuchwy, lewego obojczyka i lewej stopy. W toku procesu leczenia nie korzystał z częstych wizyt lekarskich i zwolnień lekarskich z obawy o pracę i stałe dochody dla utrzymania rodziny. Wskazał, że na utrzymaniu ma niepełnosprawnego syna chorego na stwardnienie rozsiane. Wskazał, że na skutek wypadku uległa uszkodzeniu jego twarz, która dzięki sprawnej interwencji lekarskiej

utrzymała pierwotny wygląd, noszą wyraźne ślady zabiegów i zauważalne zmiany w wyglądzie. Wskazał, że skutki zdarzenia z dnia 7 września 2011r. będzie odczuwał do końca życia. Proces leczenia, nałożone ograniczenia, blizny i dolegliwości będące następstwem wypadku uniemożliwiają mu normalne funkcjonowanie oraz negatywnie wpływają na jego samopoczucie, potęgując rozmiar odczuwanych przez niego krzywdy i cierpienia. Wskazał, że odbył wiele prywatnych wizyt u stomatologa, aby wyleczyć ubytki w uzębieniu powstałe na skutek wypadku. Wskazał, że ZUS orzekł 9% stały uszczerbek na zdrowiu i przyznał mu jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu w kwocie 5805 zł. Wskazał, że za zaistniałe zdarzenie pozwana jest odpowiedzialna na zasadzie ryzyka zgodnie z art. 435§1 kc. Wskazał, że żądana kwota 20 000 zł. zrekompensuje częściowo poniesioną szkodę niemajątkową i będzie stanowiła dla niego jej realny i ekonomicznie odczuwalny ekwiwalent. Wskazał, że pismem z dnia 7 stycznia 2014r. wezwał pozwaną do zapłaty. Wskazał, że odsetek domaga się od dnia 25 marca 2015r. tj. po upływie 14 dni od dnia otrzymania przez pozwaną wezwania do zapłaty.

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) Spółka Akcyjna w K. Oddział Kopalnia (...) w Ł. wniosła o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, iż w wyniku zdarzenia z dnia 7 września 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych orzekł względem powoda 9% stały uszczerbek na zdrowiu i przyznał powodowi jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu będącego skutkiem wypadku przy pracy w kwocie 5805 zł. Wskazała, że kwota wypłacona powodowi tytułem jednorazowego odszkodowania pokrywa w całości szkodę i krzywdę jakiej doznał powód. Wypłacone powodowi świadczenie w pełni realizuje funkcję kompensacyjną i przedstawia ekonomicznie odczuwalną dla powoda wartość, przy uwzględnieniu skali i zakresu następstw uszkodzenia ciała i jego sytuacji życiowej. Dalej idące żądania powoda o zapłatę zadośćuczynienia są nieuzasadnione. Wskazała, że powód po wypadku przebywał na zwolnieniu lekarskim przez 12 dni. Wskazała, że wizyty powoda w Szpitalach miały miejsce tylko w dniu wypadku. Nie było konieczności hospitalizowania powoda. Przebieg leczenia przebiegał bez komplikacji i powikłań. Pozwana podniosła zarzut przyczynienia się powoda do powstania szkody. Z ostrożności procesowej podniosła, że roszczenie powoda o wypłatę zadośćuczynienia w dochodzonej pozwem wysokości jest wygórowane. Wskazała, że wysokość zadośćuczynienia nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy. Odnosząc się do żądania odsetek od dnia upływu 14-dniowego terminu wskazała, że ewentualne odsetki winny być zasądzone od dnia wyrokowania.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód P. W. urodzony (...) jest zatrudniony w (...) S. A. w K., Oddział KWK (...) w Ł. od 13 stycznia 1988r. Obecnie na stanowisku górnika pod ziemią. (dowód: umowy o pracę w aktach osobowych powoda w załączeniu).

Powód jest zatrudniony na stanowisku górnika w Oddziale Wydobywczym. W dniu 7 września 2011r. powód P. W. pracował na zmianie II rozpoczynającej się o godz. 12:30 w oddziale G – 3 Na podziale pracy sztygar zmianowy A. G. wyznaczył go do pracy w ścianie 424. Powód zajmuje się w szczególności zabudową wnęk. W dniu zdarzenia powód wraz z innymi pracownikami udrażniał drogę do kombajnu w ścianie między przenośnikiem, a ociosem przodem ściany. Powód miał za zadanie czyszczenie ścieżki kombajnowej w rejonie sekcji 38-39. Warunki pracy były ciężkie. Ściana była po obwale i przez miesiąc była w postoju. W czasie gdy czyścił przy użyciu łopaty i kilofa ścieżkę kombajnową w rejonie sekcji 38 nagle znad sekcji wypadły bryły łupku, które upadając uderzyły go w twarz i ramię. Powód upadł, poczuł silny ból i krew na twarzy. Powód miał zdartą skórę na twarzy. Powód miał wybite dwa zęby dolne. Na miejscu została mu udzielona pierwsza pomoc. (dowód: zeznania powoda P. W. k. 121-122, zeznania świadka A. G. k. 118-119), protokół powypadkowy k. 12).

W wyniku zdarzenia nadto powód doznał stłuczenia obojczyka i stopy prawej nogi. Powód odczuwał silny ból. Po wytransportowaniu powoda na powierzchnię powód został odwieziony do Szpitala (...) J. w M., a następnie powód pojechał do Wojewódzkiego Szpitala (...) w S.. Po zabiegu przez ponad tydzień powód odczuwał silny ból, potem ból ulegał osłabieniu z tym, że bolało go przy jedzeniu. Powód spożywał wówczas posiłki przez słomkę. Powód chodził

prywatnie na zabiegi kosmetyczne, a także do stomatologa. Obecnie powód już nie odczuwa dolegliwości związanych z wypadkiem. Po zdarzeniu pogorszyły się relacje powoda z rodziną. Powód łatwo się denerwuje. Leczenie powoda po wypadku trwało ok. 2 miesiące. Powód chciał jak najszybciej wrócić do pracy po wypadku. Po powrocie do pracy na zabiegi kosmetyczne i do dentysty powód chodził jeszcze ok. pół roku. Powód wrócił do pracy po okresie wypadkowym. Dalej pracuje w tym samym oddziale i na tych samych stanowiskach co poprzednio. (dowód: zeznania świadków: J. W. k. 119-120, S. W. k. 120-121, zeznania powoda P. W. k. 121-122).

Po wypadku powód miał twarz porozdzieraną. Nie miał dwóch zębów. Był potłuczony. Po wypadku powód stał się nerwowy. Powód zrezygnował z wyjść np. do znajomych, na spacer. Przynajmniej takiego zachowania jest wstyd powoda wynikający z wyglądu. Powód po wyjściu ze szpitala był opuchnięty i wszystko go bolało, w szczególności głowa. Ten silny ból utrzymywał się przez kilka dni. Miał problemy z połykaniem tabletek. Po wypadku powód skarżył się na ból twarzy i na fakt, że nie mógł jeść normalnie. Powód przed wypadkiem był bardzo towarzyski, wesoły, a obecnie jest zamknięty w sobie. Przed wypadkiem powód jeździł w różne miejsca, widywał się z ludźmi, w tej chwili się zamknął w sobie, nie chce wychodzić z domu. (dowód: zeznania świadków: J. W. k. 119-120, S. W. k. 120-121).

W wyniku wypadku przy pracy z dnia 7 września 2011r. powód P. W. doznał urazu twarzoczaszki z ranami ciętymi i szarpanymi bródki, wargi dolnej i błony śluzowej jamy ustnej, zwichnięcia całkowitego zębów 31, 41 z ich utratą, stłuczenia barku lewego i stopy prawej. W związku z tym zdarzeniem procentowy uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi łącznie 10%. W wyniku urazu powód odczuwał nasilone dolegliwości bólowe. Stopień nasilenia dolegliwości w pierwszym okresie po urazie około 3 tygodni był znaczny. Po tym okresie odczuwalne dolegliwości w stopniu umiarkowanym. Powód zakończył leczenie 31 października 2011r. Do chwili obecnej powód odczuwa skutki wypadku pod postacią zaburzenia czucia okolicy blizn. Nie wymaga dalszego leczenia i rehabilitacji. Uraz spowodował pogorszenie jakości życia bezpośrednio po wypadku i związany był z nasilonymi dolegliwościami bólowymi, które występowały przy przyjmowaniu pokarmów oraz mowie. Ze względu na nasilony obrzęk twarzy powód miał ograniczone kontakty towarzyskie i społeczne. Powstałe wskutek urazu blizny powodują oszpecenie twarzy. Obecnie u powoda, na skutek przebytego urazu występują blizny w obrębie twarzy, z zaburzeniem czucia okolicy blizn. Ubytki w uzębieniu zostały zaopatrzone stomatologicznie. Rokowania na przyszłość są dobre. Leczenie po wypadku było prowadzone prawidłowo. W chwili obecnej powód nie wymaga specjalistycznego leczenia. Leczenie ran pourazowych twarzy trwało do 31 października 2011r. Po tym okresie powód kontynuował leczenie stomatologiczne w prywatnym gabinecie celem uzupełnienia ubytków w uzębieniu. Podejmowane przez powoda z jego inicjatywy zabiegi lecznicze były zasadne. Rozmiar krzywd był znaczny. (dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii ogólnej i urazowej, chirurgii naczyniowej, urazów komunikacyjnych, wypadków w pracy, medycyny ogólnej W. P. k. 147-148 i opinia uzupełniająca k. 184-185).

Decyzją ZUS z dnia 24 lutego 2012r. ustalili 9% stały uszczerbek na zdrowiu powoda spowodowany skutkami wypadku przy pracy z dnia 7 września 2011r. i z tego tytułu wypłacił powodowi kwotę 5805 zł. (dowód: orzeczenie w sprawie procentowego uszczerbku na zdrowiu k. 44-46).

(...) SA wypłacił powodowi kwotę 3450 zł. tytułem dodatkowego grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem z dnia 7 września 2011r. (dowód: decyzja (...) k. 111).

(...) SA wypłacił powodowi kwotę 1800 zł. tytułem zbiorowego ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków. (dowód: decyzja (...) k. 112).

Powyższe dowody z dokumentów stanowiące podstawę ustaleń faktycznych są wiarygodne, żadna ze stron ich nie zakwestionowała. W szczególności nie budziły wątpliwości wnioski opinii sądowo – lekarskiej (głównej i uzupełniającej) sformułowane jasno i stanowczo. Wnioski formułowane na podstawie dokumentacji lekarskiej i badania pokrzywdzonego przez biegłego zostały należycie i jasno uzasadnione zgodnie z wiedzą medyczną. Biegły w opinii uzupełniającej uzasadnił przyjęty 10% uszczerbek na zdrowiu powoda.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków: A. G., J. W., S. W., M. W. oraz powoda P. W.. Zeznania były spójne, logiczne i na ich podstawie Sąd ustalił stan faktyczny.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 435§1 kc prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Zadośćuczynienie jest roszczeniem o charakterze ściśle niemajątkowym mającym za zadanie kompensację doznanej krzywdy.

Odpowiedzialność cywilnoprawna pozwanej nie budzi wątpliwości i kształtuje się na podstawie art. 435 § 1 k.c. w związku z art. 300 k. p.

Niespornym pozostaje, że powód dnia 7 września (...). świadczył pracę na polecenie pozwanej. Nie zachodzą żadne przesłanki wyłączające odpowiedzialność pozwanej w rozumieniu art. 435 § 1 k.c. Szkoda bezpośrednio wynika z działania sił przyrody. Powstała u powoda szkoda wiąże się więc przyczynowo z organizacją przedsiębiorstwa pozwanej i jego funkcjonowaniem, a w tym też znaczeniu z jego ruchem wynikającym z użycia sił przyrody. Pojęcie „ruchu przedsiębiorstwa” w przepisie art. 435 k.c. należy traktować szeroko. To każda działalność tego przedsiębiorstwa, a nie tylko taka, która jest bezpośrednio związana z działaniem sił przyrody i która stanowi następstwo ich działania (wyrok Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2001 r. V CKN 190/2000 Lex Polonica nr 381373). Istnieje oczywisty związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem z dnia 7 września 2011r., a szkodą na osobie powoda. Spadające bryły łupku uderzyły powoda z dużą siłą powodując poważny uraz twarzy. Nie budzi więc także wątpliwości, że wskutek tego zdarzenia doznał szkody na osobie w postaci odniesionych obrażeń ciała.

Do obowiązków pracodawcy należy zapewnienie bezpiecznych warunków pracy, gdyż ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy zgodnie z art. 207 § 1 k. p.

Zgodnie z art. 445 § 1 k. c. poszkodowanemu, który doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia można przyznać odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Powód odniósł znaczną krzywdę przejawiającą się zarówno w cierpieniu fizycznym jak i psychicznym. Krzywda o której mowa nie została zrekompensowana jednorazowym odszkodowaniem z tytułu uszczerbku na zdrowiu. Miarkując zadośćuczynienie należało uwzględnić znaczne i intensywne dolegliwości bólowe zważywszy na uszkodzenie twarzy, trudności z jedzeniem i mową. Powód wyłączony był z możliwości aktywnego życia, które prowadził przed wypadkiem i nie mógł udzielać pomocy w gospodarstwie domowym. W pierwszych dniach po wypadku wymagał pielęgnacji przez osoby bliskie. Poza poważnymi ograniczeniami w życiu po zdarzeniu, stwierdzony został także trwały uszczerbek na jego zdrowiu. Nie można pominąć, że zdrowie jest dobrem szczególnie cennym, a pozbawienie czy przyjmowanie niskich kwot zadośćuczynienia w przypadkach uszkodzeń ciała prowadzi do niepożądanego deprecjacji tego dobra (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 16 lipca 1997r. II CKN 273/97).

Pojęcia krzywdy nie można także zawęzić wyłącznie do cierpień fizycznych. Elementem krzywdy są także cierpienia psychiczne rozumiane jako ujemne przeżycia, czy inne dolegliwości o charakterze niemajątkowym. Niewątpliwie zaistniałe zdarzenie wywołało znaczny stres i zaburzenia w psychice powoda.

Orzekając o zadośćuczynieniu należało uwzględnić wpływ zdarzenia na życie powoda, związane z tym cierpienia, ich intensywność oraz czas. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 3 listopada 1994r. III APr 43/94 (OSA 1995/5 poz. 41 str. 42) zadośćuczynienie winno uwzględniać doznaną krzywdę poszkodowanego, na którą składają się cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne polegające na ujemnych

uczuciach przeżywanych bądź w związku z cierpieniami fizycznymi, bądź w związku z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Zaistniała krzywda powoda wymaga więc odpowiednio wysokiego zadośćuczynienia. Zasądzona kwota ten warunek spełnia, uwzględnia bowiem negatywne przeżycia powoda i doznane cierpienia fizyczne ich nasilenie oraz okoliczności życia osobistego. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić kwoty symbolicznej. Zasądzone zadośćuczynienie przedstawia ekonomicznie odczuwalną wartość (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 28 września 2001r. III CKN 427/200 Lex. Polonica nr (...)).

Oddalając powództwo ponad kwotę 10 000 zł. uwzględnić należało okoliczność, że powód po leczeniu odzyskał zdolność do pracy. Zasadnicze leczenie powoda zostało zakończone w dniu 31 października 2011r. Na uwadze także należało mieć fakt wypłaty jednorazowego odszkodowania oraz kwot przez (...) w łącznej kwocie 11 055 zł.

Wskazane okoliczności, przemawiały za uwzględnieniem zadośćuczynienia, w wysokości, jak w wyroku, jako odpowiedniego do charakteru i rozmiaru krzywdy. Przyznana kwota stanowi więc w istniejących stosunkach społecznych w miarę realną i odczuwalną wartość ekonomiczną.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o pretensji powoda stanowi art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 435 k.c. i art. 300 k. p.

O ustawowych odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. w związku z art. 300 k. p. od wezwania do zapłaty.

Zgodnie z art. 455 k.c. w związku z art. 300 k. p. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Zobowiązania wynikające z czynów niedozwolonych są bezterminowe, a wobec tego opóźnienie w ich wykonaniu następuje wtedy, gdy dłużnik nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela; od tej chwili obciąża dłużnika obowiązek zapłaty odsetek za opóźnienie. Z charakteru świadczenia w postaci zadośćuczynienia, którego wysokość zależna jest od oceny rozmiaru doznanej krzywdy, ze swej istoty trudno wymiernej i zależnej od szeregu okoliczności związanych z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, wynika, że obowiązek jego niezwłocznego spełnienia powstaje po wezwaniu dłużnika i że od tego momentu należą się odsetki za opóźnienie (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 września 1970 r. II PR 257/70 OSNCP 1971/6 poz. 103; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 października 1999r. I ACa 318/99 OSA 2000/6 poz. 27 str. 51).

Oddalić należało natomiast żądanie powoda w zakresie ustalenia odpowiedzialności pozwanej za mogące w przyszłości ujawnić się skutki wypadku przy pracy. Po stronie powoda nie ma bowiem interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. O interesie prawnym można bowiem mówić wówczas, gdy występuje stan niepewności co do istnienia prawa lub stosunku prawnego, a wynik postępowania doprowadzi do usunięcia tej niejasności i zapewni powodowi ochronę jego interesów, definitywnie kończąc trwający spór albo prewencyjnie zapobiegając powstaniu takiego sporu w przyszłości. Proces leczenia powoda zakończył się powodzeniem. W przypadku ujawnienia się nowej krzywdy powód będzie mógł dochodzić roszczeń odszkodowawczych, przy czym zasada odpowiedzialności pozwanej za szkodę pozostająca w normalnym związku przyczynowo – skutkowym ze zdarzeniem, ze względu na treść wyroku wydanego w sprawie niniejszej, wobec brzmienia art. 365§1 k.p.c. nie będzie podlegała ponownemu badaniu. Nie istnieje zatem niepewność stanu prawnego po stronie powoda wymagająca orzeczenia ustalającego.

Skoro powód utrzymał się ze swoim roszczeniem w połowie istniały podstawy do zniesienia kosztów procesu pomiędzy stronami na podstawie art. 100 § 1 k. p. c. zdanie pierwsze. O kosztach sądowych z uwzględnieniem wydatków rozstrzygnięto na zasadzie art. 100 § 1 k. p. c. w związku z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2005 r. Nr 167 poz. 1398 ze zm.). Opłata sądowa od uwzględnionej części roszczenia wynosiła 500 zł. Koszt całości opinii wynosił 548,64 zł. na pozwanej przypadła część wydatków na opinie, czyli kwota 274,32 zł. (548.64 zł. x 50%).